

Miljøpartiet De Grønnes programkomité

Vår ref:
[Ref]

Deres ref:

Jessheim, 27.10.2024

Tilbakemelding på og innspill til MDGs førsteutkast til arbeidsprogram 2025-2029

LHL, som representerer og organiserer 54 000 pasienter og pårørende innen hjerte-, kar- og lungesykdom, allergi, eksem, hjerneslag og afasi, har lest Miljøpartiet De Grønne (MDG) sitt førsteutkast til arbeidsprogram 2025-2029 med stor interesse.

Her følger våre tilbakemeldinger på, og innspill til forslaget:

Rehabilitering

LHL viser til Riksrevisjonens rapport om rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene, hvor de konkluderer med at *«Nesten ingenting har blitt bedre siden Riksrevisjonen undersøkte rehabilitering i 2012. Tiltakene har ikke gitt resultater og vår nye undersøkelse viser at hele seks av syv kommuner mangler lovpålagt kompetanse på området.»*. På bakgrunn av dette er det, slik Helsedirektoratet har gått inn for, behov for en nasjonal plan for rehabilitering. *Aktørnettverket for en nasjonal rehabiliteringsreform*, som består av blant annet tilbydere av rehabilitering, fagorganisasjoner og brukerorganisasjoner, mener at arbeidet med en slik plan / reform kan starte med at det settes ned en tverrsektoriell ekspertgruppe. Ekspertgruppa skal ut ifra behovet for rehabilitering beskrive hvordan rehabilitering kan tilbys til riktig tid, på riktig nivå med riktig kompetanse – uavhengig av diagnose og hvor i landet man bor – samt modeller for sømløse rehabiliteringstjenester. LHL foreslår følgende nytt kulepunkt i kapitlet *Nære helsetjenester*:

- ***«Vil at det oppnevnes en tverrsektoriell ekspertgruppe for å starte arbeidet med en rehabiliteringsreform, som skal sikre likeverdige tilbud og god samhandling mellom ulike tjenestenivåer.»***

Pårørende

LHL viser til programutkastets linje 1703-1705 og kulepunktet «*Utvikle ordninger som gjør fortsatt arbeidslivsdeltakelse mulig for pårørende som yter omfattende meromsorg til barn, foreldre, partner eller andre nære som er langvarig syke, rusavhengige eller omsorgstrengende av andre grunner.*». LHL mener det er behov for at MDG er mer konkrete på mulige ordninger for å oppnå dette, og foreslår at punktet endres til:

- **«At pårørendes muligheter til å utføre frivillig pårørendeomsorg styrkes gjennom permisjonsordninger og økonomiske støtteordninger.».**

Ros

LHL vil gi ros til MDG som vil sette av midler til et vaksinasjonsprogram med oppfriskningsvaksiner for voksne, og for de gode forslagene knyttet til kosthold og ernæring i kapitlet om *Folkehelse*. Kulepunkt 1883 vil styrkes ved å også innlemme hjemmebaserte tjenester, der mange har utfordringer knyttet til underernæring.

Lykke til med videre programarbeid.

Med vennlig hilsen

Mari Larsen
Generalsekretær
LHL